༄༅། །འཕྲུལ་གྱི་ཐེ་གུ་བརྒྱ་སྐོར་ལས་འཕྲོས་ཏེ་མགོ་དང་ཀླད་པའི་རིགས་དབྱེའི་སྐོར་ལ་དཔྱད་པ།

གནམ་བྱམས་རྒྱལ། དབྱངས་དགའ།

【ནང་དོན་གནད་བསྡུས།】 དཔྱད་རྩོམ་འདིར་བོད་ལུགས་གསོ་རིག་གི་གཞུང་རྙིང་ཁག་ཏུ་བཀོད་པའི་མགོ་རིགས་དང་ཀླད་པའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་དག་ཕྱོགས་བསྡུས་བྱས་ནས་དེ་དག་འཕེལ་རིམ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དུ་ཕྱེས་ལ།དེ་ལྟར་ཕྱེ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནམ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཡོད།དེ་དང་འབྲེལ་ནས་མགོ་རིགས་དང་ཀླད་པའི་རིགས་གཉིས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་ལ་གཞལ་ཚད་དང་བཟང་ངན་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་དབྱེ་ཞིབ་དང་དཔྱད་པ་བཏང་ཡོད།

【བརྡ་ཆད་གཙོ་བོ།】 མགོ་རིགས། ཀླད་པའི་རིགས།དབྱེ་བ། འཕེལ་རིམ།

གླེང་སློང་བ།

བོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པ་འདི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆུ་རྒྱུན་རིང་མོའི་ཁྲོད་བསྒྲིག་བཅད་བརྡར་གསུམ་བྱས་ཏེ་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ།དེ་ལས་མཚོན་རྨ་གསོ་བའི་རིག་ཚན་འདི་ལ་མཚོན་ན་བོད་བཙན་པོའི་དུས་ཀྱི་དམག་དོན་གྱི་དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་ཏེ་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བའི་བོད་ལུགས་གསོ་བ་རིག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ནང་དོན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན།དཔེ་རྙིང་ 《འཕྲུལ་གྱི་ཐེ་གུ་བརྒྱ་སྐོར》 ཡང་བཙན་པོའི་དུས་ཀྱི་མཚོན་རྨ་གསོ་བའི་གཞུང་ཞིག་ཡིན་ལ་ལྷག་པར་གཞུང་འདིར་མགོ་རྨ་གསོ་བའི་ནང་དོན་རྒྱས་པར་བཀོད་ཡོད། དཔེ་རྙིང་འདི་ལ་དཔེ་གཞན་དང་མི་མཐུན་སའི་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མང་དུ་མཆིས་ལ།དེ་དག་ལས་མགོ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་ཀླད་པའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ། དེ་གཉིས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ།དེ་མིན་མགོ་དབྱིབས་ཀྱི་གཞལ་ཚད་དང་ཀླད་པའི་རིགས་ཀྱི་བཟང་ངན་སོགས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཡོད་པ་འདི་ཁྱད་ཆོས་བླ་ལྷག་ཅིག་ཡིན་པར་འདོད་པས་འཕྲུལ་གྱི་ཐེ་གུ་བརྒྱ་སྐོར་མགོ་དང་ཀླད་པའི་རིགས་དབྱེ་འབྲེལ་ཚུལ་
སྐོར་ནས་ཅུང་ཟད་གླེང་བར་བྱའོ།།

གཅིག མགོ་ཡི་རིགས་དང་དབྱེ་བ།

བོད་ལུགས་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་རྙིང་ཁག་ཏུ་མགོ་བོའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བགར་ལུགས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་མཆིས་ལ།དབྱེ་བ་བཅུ་གསུམ་ཅན་དང་བདུན་ཅན།བཞི་ཅན་སོགས་ཀྱི་བགར་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད།འཕྲུལ་གྱི་ཐེ་གུ་བརྒྱ་སྐོར་ལས།འགོ་རིགས་བཅུ་གསུམ་དང་། [1Pཏ]ཞེས་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་ཙམ་ལས་དེ་དག་སོ་སོ་གང་ཡིན་པའི་གསལ་ཁ་མེད།ཡི་ཊེ་པོ་ཏི་ཁ་སེར་དུ་ཡང་དབྱེ་བ་བཅུ་གསུམ་བགར་ཡོད་ལ། དེ་མིན་རེ་རེ་ནས་གང་དག་ཡིན་པའི་གསལ་ཁ་མཆིས་ཏེ།བསྡུས་ན་སྤྱི་རིངས།ཟླུམ་པོ།གྲུ་བཞི།སོགས་ཀའི་དབྱིབས།ཁུ་ཚུར་འདྲ་བ། ར་མཐོ་བ།འཚོགས་མ་དམའ་བ།སྤྱི་ལེབ།ལྟོང་མོ་འདྲ་བ།ལྟག་འབུར།འདྲམ་གཉིས་འབུར་བ།འཕྲེལ་ཉལ།ཛ་

མ་འདྲ་མ་བཅས་བཅུ་གསུམ་ཡོད། དེ་དག་གཙོ་བོ་ཁྱད་པར་རྩའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་ཀྲུས་པར་བཀོད་ཡོད།དེ་མིན་གཞན་དབྱེ་བ་ལྔ་དང་བདུན་བཅས་ཀྱི་བཀར་ལུགས་ཡང་ཡོད་ལ་གསུང་སྒྲོས་ཕན་བྱེད་རིག་པའི་མཛོད་ལས།མགོ་རིགས་ལྔ་ལ་གླད་རིགས་ལྔ།[2P201]ཞེས་ལྔ་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་།དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་ལས།མགོ་དབྱིབས་སྤྱི་རིང་ལྷག་འབུར་སོགས་ཀ་དང་།།གྲུ་བཞི་ཟླུམ་པོ་འཕྲེལ་ཉལ་སྤྱི་ལེབ་བོ།།[3P410]ཞེས་བདུན་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བའང་ཡོད།དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞིའི་དབྱེ་ཚུལ་འདི་མི་རིགས་མི་འདྲ་བ་བདུན་དང་སྦྱར་ནས་ཕྱེས་ཡོད།སྨན་དཔྱད་ཟླ་རྒྱད་དུ་དབྱེ་བ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེས་ཡོད་ལ།སྦྱུབས་ནི་མགོ་བོའི་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ།།ཀུན་ནས་ཟླུམ་དང་གྲུ་བཞི་དང་།།རྣ་བ་ཞུན་པས་འཛིང་བ་དང་།།ཟ་འཁྲམ་མཐོ་བས་གྲུ་གསུམ།། སྤྱི་ལེབ་རྣ་བ་ལྡིར་བ་དང་།།གླང་པོའི་རྒྱབ་ནི་འདྲ་བ་དང་།།ལྷག་འབུར་བྱེའུ་མགོ་འདྲ་བ་དང་།།རྣ་མཐོ་མཚོགས་མ་དམའ་བ་འོ།།[4P18]ཞེས་དབྱེ་བ་བརྒྱད་དུ་བསྟན་ཡོད།

གཉིས། གླད་པའི་རིགས་དང་དབྱེ་བ།

མགོ་བོའི་རིགས་དབྱེའི་བཀར་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ལ་བསྟེན་ཏེ་གླད་པའི་རིགས་དབྱེ་ཡང་མི་འདྲ་བ་བྱུང་ཡོད་ལ།འཕྲུལ་བཀྲ་དང་པེ་ཧེ་པོ་ཏེ་ཁ་སེར་སོགས་སུ་དབྱེ་བ་བརྒྱད་དང་།དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞིར་དབྱེ་བ་བདུན། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ཡན་ལག་ཉི་ཤུ་པར་དབྱེ་བ་བཞི། གསུང་སྒྲོས་ཕན་བྱེད་རིག་པའི་མཛོད་དུ་དབྱེ་བ་ལྔ་བཅས་དབྱེ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བྱུང་ཡོད།བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ལན་ལག་ཉི་ཤུ་པ་མ་གཏོགས་གྲངས་མི་འདྲ་བ་ལས་མིང་གི་འདོགས་སྟངས་ལ་མི་འདྲ་བ་ཆེར་མེད་དེ།འཕྲུལ་བཀྲ་ལས། གླད་རིགས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ལ་། ཤ་གླད་དང་བུང་ཚང་དང་། ཁྱི་གླད་དང་ །མར་གླད་དང་། ཞོ་གླད་དང་། བྱིའུ་གླད་དང་།ཆུ་གླད་དང་།ཕྲུམ་གླད་དང་[1Pཏ]།ཞེས་བོད་རང་གི་འཚོ་བ་དང་ཐག་ཉེ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་མིང་གིས་བཏགས་ཡོད་ལ།དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་ལས།གླད་པ་རྒྱ་མཚོའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་ནི།།ཤ་གླད་མར་གླད་བུང་ཚང་གླད་པ་དང་།།ཕྲུམ་གླད་ཞོ་གླད་འོ་གླད་ཆུ་གླད་བདུན།།[3P410]ཞེས་གྲངས་མི་འདྲ་བ་ལས་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་འདོགས་སྟངས་གཅིག་པར་མཐོང་ངོ་།དམིགས་བསལ་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ཡན་ལག་ཉི་ཤུ་པར་གྲངས་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་འདོགས་སྟངས་གཉིས་ཀ་མི་གཅིག་སྟེ།དེ་ནས་གླད་གནས་བསྟན་པ་ནི།། རླུང་ཁྲིས་བད་ཀན་འདུས་གླད་བཞི།།[5P45]ཞེས་འདུ་བ་རིགས་བཞིའི་ལུགས་གཅིག་ལ་སྦྱར་ནས་དབྱེ་བ་ཕྱེས་ཡོད།གསུང་སྒྲོས་ཕན་བྱེད་རིག་པའི་མཛོད་དུ་རང་ལུགས་ལ་དབྱེ་བ་ལྔར་ཕྱེས་ཡོད་ལ།དེ་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་བཀར་ལུགས་གཞན་དག་ཡང་ཟུར་ལྟའི་ཚུལ་དུ་བཀོད་ཡོད།གསུང་སྒྲོས་ཕན་བྱེད་རིག་པའི་མཛོད་ལས།སྣ་རིང་ཕག་མགོའི་གླད་པ་དེ།། ལུག་ཞོ་ལྟ་བུར་འོང་བ་ཡིན།།སྤྱི་འདུམ་སྟུན་མགོའི་གླད་པ་དེ།། དར་དཀར་ཕོ་ལོང་འཆང་བཅུག་འདྲ།། རྨ་ལུགས་ཁྲ་མགོའི་གླད་པ་དེ།།སྒོང་ངའི་ནང་འདྲའི་གླད་པ་ཡིན།། ཟུར་གསུམ་ཁྱི་མགོའི་གླད་པ་དེ།།མར་ཉིང་འདྲ་བའི་གླད་པ་ཡིན།། འཕྲུལ་མགོ་འདུམ་པོའི་གླད་པ་དེ།།སྣོད་ནང་འོ་མ་བླུག་པ་འདྲ།།[2P201]ཞེས་རང་ལུགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལྔ་དང་།ཁ་ཅིག་གླད་རིགས་རྣམ་བརྒྱད་ལས།། བཟང་པོ་བཞི་དང་ངན་པ་བཞི།།[2P201]ཞེས་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་ཚུལ་ཡང་བཀོད་ཡོད།རང་ལུགས་ལ་ཕག་མགོའི་གླད་པ་དང་གཅིག སྟུན་མགོའི་གླད་པ་དང་གཉིས།ཁྲ་མགོའི་གླད་པ་དང་གསུམ། ཁྱི་མགོའི་གླད་པ་དང་བཞི།འདུམ་པོའི་གླད་པ་དང་ལྔ་ཞེས་མགོ་རིགས་ལྔ་དང་སྦྱར་ནས་གླད་པའི་དབྱེ་བའང་ལྔར་བཀར་ཡོད།

གསུམ། མགོ་རིགས་དང་ཀླད་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་འཕེལ་རིམ།

༡ བོད་བཙན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་མགོ་ཀླད་རིགས་དབྱེའི་སྐོར།

བོད་བཙན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་གསོ་དཔྱད་གཞུང་རྙིང་ཁག་དང་མཐལ་ན་སྐབས་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསོ་རིག་གི་བཞེད་ཚུལ་དག་རྟོགས་ཐུབ་ལ།མགོ་རིགས་དང་ཀླད་པའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཀར་ལུགས་ལའང་སྐབས་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་ཚུལ་ཡོད་པ་མཐོང་ཐུབ་བོ།འཕྲུལ་གྱི་ཐེ་གུ་བརྒྱ་སྐོར་དང་པི་ཊི་པོ་ཏི་ཁ་སེར།སྨན་དཔྱད་ཟླ་རྒྱལ་གསུམ་ཡོངས་གྲངས་སུ་བོད་བཙན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་དཔེ་རྙིང་ཡིན་ལ་དེ་གསུམ་གོ་བསྡུར་ཏེ་དཔྱད་པ་བྱས་ན་སྐབས་དེའི་མགོ་རིགས་དང་ཀླད་པའི་རིགས་དབྱེ་བཀར་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་གསལ་ལ།འཕྲུལ་གྱི་ཐེ་གུ་བརྒྱ་སྐོར་དུ་མགོ་རིགས་བཅུ་གསུམ་དང་ཀླད་རིགས་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་ཡོད།པི་ཊི་པོ་ཏི་ཁ་སེར་དུ་ཡང་མགོ་རིགས་བཅུ་གསུམ་དང་ཀླད་རིགས་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་ཡོད།པི་ཊི་པོ་ཏི་ཁ་སེར་དུ་གཞན་མགོ་བའི་སྲུབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དགུ་བསྟན་ཡོད་དེ།འགོ་སྐམ་ལ་རིགས་དགུའ་སྟེ།། དམུའ་འདུགས་དུམ་བུ་གཅིག་པ། དུམ་བུ་གཉིས་པ། གསུམ་པ། ཞ་པ།ལྔ་པ། དྲུག་པ། བདུན་པ། བརྒྱད་པ། ཡན་ལག་འདྲ་བའོ།།[6P2]ཞེས་མགོ་བའི་སྲུབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དགུ་དང་།སྨན་དཔྱད་ཟླ་རྒྱལ་དུའང་མགོ་སྲུབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་བཀར་ལུགས་མི་མཐུན་ཏེ། སྨན་དཔྱད་ཟླ་རྒྱལ་ལས།སྲུབས་ནི་དབྱེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ།། བཞི་དང་ལྔ་དང་དྲུག་དག་དང་།།བརྒྱད་དང་བཅུ་གཉིས་བཅུ་དག་དང་།། བཅུ་གཅིག་བཅུ་གསུམ་པ་དག་གོ།[4P18]ཞེས་དབྱེ་བ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེས་ཡོད། གཞན་ཟླ་རྒྱུད་དུ་མགོ་རིགས་དང་ཀླད་རིགས་བརྒྱད་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་ཡོད་ལ་དེ་ནི་གོང་གི་འཕྲུལ་བརྒྱ་དང་པི་ཊི་པོ་ཏི་ཁ་སེར་སོགས་ཟླ་རྒྱལ་ལས་ཅུང་ཟུར་བའི་གཞུང་གི་དབྱེ་བ་བཀར་བའི་རྨང་གཞིའི་སྟེང་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་མངོན་པར་གསལ་ལོ། དེ་བས་མགོ་རིགས་དབྱེ་བ་བཅུ་གསུམ་ནས་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཀར་ལུགས་དང་ཀླད་པའི་རིགས་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་འདི་བོད་བཙན་པོའི་དུས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མགོ་རིགས་དང་ཀླད་པའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཀར་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ལ།ཕྱེ་བྲག་སྲུབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་སྟངས་དེའང་སྐབས་འདིའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་ཡིན་པར་སེམས་སོ།།

༢ དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞིའི་སྟོན་གྱི་མགོ་ཀླད་རིགས་དབྱེའི་སྐོར།

དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞིའི་བྱུང་ཚུལ་གྱི་སྐོར་ལ་གནའ་དེང་མཁས་པ་མང་པོར་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་མཆིས་ཀྱང་གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་ཐན་དབྱངས་དགའ་ལགས་ཀྱིས་དཔྱད་པ་གནད་དུ་བཏང་ནས་ཞིབ་འཇུག་གི་དཔྱད་འབྲས་ལ།ད་ལྟ་ང་ཆོས་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་བའི་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞིའི་པར་གཞི་འདི་རྗེ་བཙུན་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟུར་ནས་བརྩམས་ཟིན་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཕྱི་མོ་བྱས་ནས།གསོ་དཔྱད་ཟུ་དར་གྱི་གཞུང་དང་།ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྙིང་པོ་བསྡུས་པ་སོགས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་རྣམས་སྣར་ཡང་བསྡུ་ལེན་མཛད་ནས་འཛིན་མའི་ཁྲོན་ཀུན་ཏུ་གྲགས་པའི་གསོ་དཔྱད་གཞུང་ལུགས་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་ཞེས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་བརྩམས་པ་ཡིན་པར་ཁོ་བོས་སེམས་སོ།།[7P27]ཞེས་གསུངས་པའི་གཏམ་ནི་ཁུངས་ལུང་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞིའི་ད་ལྟ་ང་ཆོས་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་བའི་པར་གཞི་འདི་དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་མཇུག་ཏུ་མཛད་ཡོད་པར་

སེམས་ལ།དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་བྱུང་བ་དང་བསྟུན་ནས་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་གསར་རྩོམ་གྱི་རླབས་རྒྱུན་ཆད་པར་མཐོང་བས།དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་དུས་མཚམས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ལ་བཞག་པ་ཡིན།དེ་རྗེན་བོད་བཙན་པོའི་རྒྱལ་རབས་འཇིག་པའི་རྗེས་དང་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞིའི་སྔོན་གྱི་གསོ་དཔྱད་གཞུང་རྙིང་ཁག་ཏུ་མགོ་རིགས་དང་ཀླད་པའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཀར་ལུགས་བོད་བཙན་པོའི་དུས་དང་མི་མཚུངས་པར་གོ་ཡོད་དེ།གསུང་སྒྲོས་ཕན་བྱེད་རིག་པའི་མཛོད་དུ་མགོ་རིགས་ལྔ་དང་ཀླད་པའི་རིགས་ལྔར་བཀར་བའི་ལུགས་གཅིག་དང་།བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ཡན་ལག་ཉི་ཤུ་པར་རིགས་བཞིར་བཀར་པའི་ལུགས་གཅིག་བཅས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ལྷག་གོ་ཡོད།གསུང་སྒྲོས་ཕན་བྱེད་རིག་པའི་མཛོད་དུ་སྣ་རིང་ཕག་མགོའི་ཀླད་པ་དེ། །ལུག་ཞོ་ལྟ་བུར་འོང་བ་ཡིན། །སྦྲེ་འདུམ་སྟུན་མགོའི་ཀླད་པ་དེ། །དར་དཀར་པོ་ཡོང་འཆང་བཙུག་འདྲ། །རྨ་ལུགས་ཁྲ་མགོའི་ཀླད་པ་དེ། །སྒོང་ངའི་ནང་འདྲའི་ཀླད་པ་ཡིན། །ཟུར་གསུམ་ཁྲི་མགོའི་ཀླད་པ་དེ། །མར་རྙིང་འདྲ་བའི་ཀླད་པ་ཡིན། །འཕྲུལ་མགོ་འདུམ་པོའི་ཀླད་པ་དེ། །སྣོད་ནང་འོ་མ་བླུག་པ་འདྲ། །[2P201]ཞེས་དཔེ་ཡི་སྒོ་ནས་དེ་དག་གི་ཁྱད་ཆོས་མི་འདྲ་བ་བརྗོད་ནས་རིགས་བཀར་ཡོད་ལ།གཞུང་འདིས་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོག་ཤིང་ལྟ་བུའི་འདུ་བ་རྣམ་བཞི་དང་ཉེས་གསུམ་སོགས་ལ་རྒྱབ་རྟེན་བྱས་ནས་དབྱེ་བ་ཕྱེས་པ་མ་ཡིན་པར་སྙམ་མོ།བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ཡན་ལག་ཉི་ཤུ་པ་ལས།དེ་ནས་ཀླད་གནས་བསྟན་པ་ནི། །རླུང་ཁྲིས་བད་ཀན་འདུས་ཀླད་བཞི། །རླུང་ཀླད་ཐོ་སེར་ཆུ་སེར་ངན། །ཁྲིས་ཀླད་དམར་སེར་འཚོ་བར་དཀའ། །བད་ཀན་ཕུམ་ཀླད་བཅོས་པར་སླ། །འདུས་ཀླད་སྔང་གོར་ངམས་གནག་གོ། །[5P45]ཞེས་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོག་ཤིང་འདུ་བ་རྣམ་བཞི་དང་སྦྱར་ནས་རིགས་དབྱེ་ཕྱེས་ཡོད་ལ།སྤྱིར་འདུ་བ་རྣམ་བཞི་དེ་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ཁྲག་བཅས་བཞི་ལ་ཟེར་ཡང་།གཞུང་འདིར་དེ་དང་མི་མཐུན་པར་འདུ་བ་རྣམ་བཞི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོག་ཤིང་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ་གྲངས་ཀྱི་འདྲེན་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་སྟེ།གཞུང་རང་ལས།ཉེ་རྒྱུ་འདུ་བ་རྣམ་པ་བཞི།།རླུང་ཁྲིས་བད་ཀན་འདུས་པའོ།།[5P22]ཞེས་འདུ་བ་རྣམ་བཞི་ལས་ཁྲག་གི་ཚབ་ཏུ་འདུས་པ་གོ་ཡོད་ལ།དེ་དང་བསྟུན་ནས་ཀླད་པའི་རིགས་ཡང་རླུང་ཀླད།མཁྲིས་ཀླད། བད་ཀླད། འདུས་ཀླད་བཅས་རྣམ་པ་བཞི་རུ་དབྱེ་ཡོད།བསྟན་བཅོས་འདི་གཉིས་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞིའི་གོང་གི་ཡིག་ཆ་ཡིན་པར་རྗེན་བྱས་ནས་སྐབས་འདིའི་མགོ་རིགས་དང་ཀླད་པའི་རིགས་དབྱེ་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་བྱུང་བའི་རྗེས་ཀྱི་རིགས་དབྱེ་དང་མི་མཐུན།དེ་མིན་བོད་བཙན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་མགོ་རིགས་དང་ཀླད་པའི་རིགས་དབྱེ་དང་ཡང་མི་མཐུན་ནོ།སྐབས་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་ནི་རིགས་ལྔར་བཀར་བ་དང་རིགས་བཞིར་བཀར་བའི་བཀར་ལུགས་མི་འདྲ་བ་འདི་གཉིས་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ།རིགས་ལྔར་དབྱེ་བའི་དབྱེ་གཞིའི་གཞི་འཛིན་ས་གང་ཡིན་ཆ་མ་འཚལ་ལ།རིགས་གང་དེའི་ཀླད་པའི་ཁྱད་ཆོས་དཔེ་ཡི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཡོད།རིགས་བཞིར་དབྱེ་བའི་དབྱེ་གཞི་སྟེ་བསྟན་བཅོས་རང་ཉིད་ཀྱི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲོག་ཤིང་དུ་གྱུར་བའི་འདུ་བ་རྣམ་བཞིའི་དབྱེ་བ་བཀར་ལུགས་དང་བསྟུན་དེ་ཀླད་པའི་རིགས་ཡང་དབྱེ་བ་བཞི་རུ་བཀར་བ་ཡིན་པར་གསལ་ལོ།བར་སྐབས་འདི་ནི་ཐོལ་བརྒལ་གྱི་དུས་སྐབས་ཤིག་ཡིན་པར་མངོན་ལ་སྔོན་གྱི་མགོ་རིགས་བརྒྱད་དང་བཅུ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་ཀླད་རིགས་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་གཞུང་ལུགས་རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་གང་ཞིག་རྒྱབ་རྟེན་བྱས་ནས་གསར་དུ་དབྱེ་བ་དང་།ཡང་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་ཆོས་ཐོག་འདོན་དང་འབྲེལ་ནས་གསར་བཟོའི་རྣམ་པ་ཞིག་མངོན་གྱིན་ཡོད་ལ།དེ་ནི་དུས་སྐབས་འདིའི་བོད་ལུགས་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་གསར་རྩོམ་གྱི་ཚ་རླབས་འཕྱུར་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བརྙུས་གཟུགས་སམ་མེ་ལོང་ཡིན་པར་སེམས་སོ།།

༣ དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞིའི་རྗེས་ཀྱི་མགོ་ཀླད་རིགས་དབྱེའི་སྐོར།

ཇེ་བཙུན་གཡུ་ཐོག་པས་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་མཛད་པ་དང་བསྟུན་ནས་བོད་ལུགས་གསོ་རིག་གི་རྩོམ་འབྲུའི་ཁ་ཕྱོགས་ཀྱང་གོང་གི་གཞུང་ལུགས་གསར་རྩོམ་གྱི་ལམ་ཁ་མ་ཡིན་པར།དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་དང་འབྲེལ་ནས་དེ་ལ་སྟོང་ཐུན་དང་ཚིག་འགྲེལ།དོན་འགྲེལ་དང་རྒྱས་འགྲེལ།འབྲུ་འགྲེལ་དང་བསྡུས་འགྲེལ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་མཆན་འགྲེལ་རྩོམ་པའི་ལམ་ཁ་གསར་པ་ཞིག་ལ་གོམས་ཁ་ཕྱོགས་ཡོད་པར་མཐོང་།དེའི་ཕྱིར་རྗེས་ཀྱི་མགོ་རིགས་དང་ཀླད་པའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་ཚུལ་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་དང་མཐུན་ལ།མགོ་རིགས་དང་ཀླད་རིགས་སྦྱོར་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཙུང་ངུ་རེ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་ཆེ་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་མང་ཙུང་དང་རིག་པའི་སྒྲོམ་གཞི་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་ལས་བརྒལ་མེད་པར་མཐོང་ངོ་།དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་ལས། མགོ་དབྱིབས་སྒྲི་རིང་ལྷག་འབུར་སོགས་ཀ་དང་།།གྲུ་བཞི་ཟླུམ་པོ་འཕྱེད་ཉལ་སྒྲི་ལེབ་བོ།།[3P410]ཞེས་དབྱེ་བ་བདུན་ཕྱེས་ཡོད་ལ། ཀླད་པའི་རིགས་དབྱེ་འང་དེ་ཉིད་ལས།ཀླད་པ་རྒྱ་མཚོའི་གནས་ལུགས་བསྟན་པ་ནི།།ཤ་ཀླད་མར་ཀླད་བུང་ཚང་ཀླད་པ་དང་།།ཞྭམ་ཀླད་ཞོ་ཀླད་འོ་ཀླད་ཆུ་ཀླད་བདུན།།
[3P410]ཞེས་ཀླད་པའང་མགོ་རིགས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཚུངས་པར་བདུན་དུ་ཕྱེས་ཡོད།རིགས་བདུན་གྱི་དབྱེ་ཚུལ་འདི་གོང་གི་བཅུ་གསུམ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་ཚུལ།ལྔ་དང་བཞིའི་དབྱེ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་ལ་རྒྱབ་རྟེན་གྱི་རིག་པ་སོ་སོ་ཡིན་པར་གསལ་ལོ།རིགས་བདུན་གྱི་དབྱེ་ཚུལ་འདི་ཉེས་གསུམ་རིག་པས་བོད་ལུགས་གསོ་རིག་གི་སྒྲོམ་ཤིང་བྱས་པ་དང་བསྟུན་ནས་བྱུང་བའི་དབྱེ་ཚུལ་གསར་པ་ཞིག་ཡིན་ལ།དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་ལས།མི་རིགས་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་ལྡན་འདུས་བདུན།།[3P410]ཞེས་ཉེས་གསུམ་རིག་པ་རྨང་གཞི་བྱས་ཏེ་བྱུང་བའི་མིའི་རང་བཞིན་བདུན་ལ་གཞི་བཅོལ་ཏེ་དབྱེ་བ་ཡིན་པ་མངོན་པར་གསལ་ལོ།དེ་བས་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་མགོ་རིགས་དང་ཀླད་པའི་རིགས་གྲངས་བདུན་ལས་འགྱུར་བ་བྱུང་མེད་ལ།འོན་ཀྱང་མགོ་རིགས་དང་ཀླད་པའི་རིགས་ཀྱི་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་མི་མཐུན་པ་རེ་འགའ་ཡོད།ཡིན་ཡང་རྒྱུ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ལ་དེ་དག་གི་སྦྱོར་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དེར་ད་དུང་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གཞི་མཆིས་སོ།ཀ.ཤམ་དུ་རྒྱུད་འགྲེལ་ཁག་གི་མགོ་རིགས་བདུན་དང་ཀླད་རིགས་བདུན་གྱི་སྦྱོར་ཚུལ་རེའུ་མིག་གི་ལམ་ནས་བརྗོད་པར་བྱའོ།།

རང་བཞིན་དང་མགོ་རིགས། ཀླད་པའི་རིགས་བཅས་ཀྱི་སྦྱོར་ཚུལ་རེའུ་མིག

སྤྱིར་མགོ་རིགས་དང་ཀླད་པའི་རིགས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་འདིས་བོད་ལུགས་གསོ་བ་རིག་པའི་མཚོན་རྨ་གསོ་བའི་འཕེལ་འགྱུར་གྱི་ལམ་བུ་ཆ་ཚང་ཞིག་མཚོན་པར་མི་ནུས་ཀྱང་།ཟུར་ལྡོམ་ལེབ་མཐོང་གི་ཚུལ་དུ་གསོ་བ་རིག་པའི་དུས་སྐབས་རེ་རེའི་ཁྱད་ཆོས་སམ།ཡང་ན་སྔོན་བྱོན་མེས་པ་གོང་མ་དག་གིས་རིག་པའི་རྩལ་སྤྲུགས་ནས་གསོ་རིག་གི་གཞུང་ལུགས་གསར་རྩོམ་དང་འབྲེལ་ནས་སྙིགས་འདོར་བཅུད་ལེན་གྱི་གསར་རྩོམ་གྱི་སྙིང་སྟོབས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་བསྡུས་གཟུགས་དེ་ཡིན་པར་སེམས་ལ།གཞན་དེས་བོད་ལུགས་གསོ་རིག་པ་ཟེར་བ་རྣམ་ཀུན་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཞིག་མིན་པའང་མཚོན་ནུས་པར་སེམས་སོ།།

བཞི། མགོ་རིགས་དང་ཀླད་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ།

མགོ་རིགས་དང་ཀླད་པའི་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་མགོ་རིགས་གང་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་ཀླད་རིགས་གང་ཞིག་དང་།དེ་རྒྱུན་ལྡན་འཚོ་བའི་ཁྲོད་

ནས་རྨས་སྐྱོན་འབྱུང་སླ་མིན།རྣམ་གྱུར་ནད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གསོ་བ་སླ་མིན་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་ནས་མི་གང་ཞིག་གིས་ལས་གང་ཞིག་སྒྲུབ་ན་འོས་མིན་གྱི་གདམ་གསེས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟོན་སོགས་ཀྱང་བྱེད་པར་སེམས་ལ་གཞམ་དུ་མགོ་རིགས་དང་ལྐྱད་པའི་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཚུལ་ལ་རིགས་གང་ཡིན་དེའི་གཞལ་ཚད་དང་བཟང་ངན་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ནས་གླེང་བར་བྱའོ།།

༡ གཞལ་ཚད།

གཞལ་ཚད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་འདི་བཙན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་གསོ་དཔྱད་དཔེ་རྙིང་འཕྲུལ་གྱི་ཐེ་གུ་བརྒྱ་སྐོར་ན་མ་གཏོགས་གཞུང་གཞན་ལས་མཐོང་ཆོས་སུ་མ་གྱུར་ལ།བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ཚུལ་ཡང་གཞུང་འདིར་བསྟན་ཡོད།དེ་བས་ན་འཕྲུལ་གྱི་ཐེ་གུ་བརྒྱ་སྐོར་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་མགོ་རིགས་དང་ལྐྱད་པའི་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གསལ་བོར་བརྗོད་ཡོད་པའི་གཞུང་དམིག་བསལ་བ་དེ་རང་ཆགས་ཡོད་པར་སྙམ་མོ།མགོ་རིགས་དང་ལྐྱད་པའི་རིགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཐོག་མར་མི་རང་ཉིད་ཀྱི་མཐོ་དང་སོར་ཚད་ཀྱིས་གཞལ་དགོས་པར་བསྟན་ཡོད་དེ།འཕྲུལ་གྱི་ཐེ་གུ་བརྒྱ་སྐོར་ལས།འགོ་རིགས་རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་དང་།ལྐྱད་རིགས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ནི། རིགས་སུ་དབྱེད་བ་ནི། རང་གི་ཚད་ཀྱིས་དབྱེད།།[1Pཏ]ཞེས་རིགས་དབྱེ་བའི་རྩ་དོན་ནམ་གཞི་འཛིན་ས་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་མཐོ་དང་སོར་ཚད་ཡིན་པར་གསལ་ལོ།དེ་རྗེས་མགོ་བོའི་ཕྱི་ངོས་ཀྱི་མཐོ་དང་སོར་ཚད་གང་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་ལྐྱད་རིགས་གང་ཞིག་དང་དེའི་བཟང་ངན་གྱི་ཚུལ་སོགས་བརྗོད་ཡོད་དེ།འཕྲུལ་གྱི་ཐེ་གུ་བརྒྱ་སྐོར་ལས།ལྐྱད་རིགས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བྱ་བལྟགས་པ་བདུད་སྒོ་ནས།།སྙིན་ཕྲག་དུ་ཆག་ཚད་ལ། རང་གི་མཐོ་དོས་སླེབས་ན། ཤ་གླད་ཀྱི་རིགས་ཡིན།།[1Pཏ]ཞེས་ལྟག་པའི་སྟུད་སྒོ་ནས་སྨིན་དབྲག་གི་མཚམས་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་མཐོ་དོ་སྟེ་སོར་ཉེར་བཞིས་སླེབས་ན་ཤ་ཀླད་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པ་དང་།ལྟག་པའི་བདུད་བསྒོ་ནས་རང་འཛུབ་དོའི་ཆག་ཚད་ཀྱིས་སླེབས་ན།།བྱུང་ཚང་ཀྱི་རིགས་ཡིན།།[1Pཏ]ཞེས་ལྟག་པའི་སྟུད་སྒོ་ནས་སྨིན་དབྲག་གི་མཚམས་ལ་རང་གི་མཛུབ་དོ་སྟེ་སོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སླེབས་ན་བྱུང་ཚང་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པར་བཤད།ལྟག་པའི་བདུད་སྒོ་ནས།སྨིན་ཕྲག་དུ་རང་འཛུབ་ཆག་ལས་སྦུབས་ནས་དོ་ཆག་ཐལ་ན་ཁྱི་གླད་ཀྱི་རིགས་ཡིན།།[1Pཏ]ཞེས་ལྟག་པའི་སྟུད་སྒོ་ནས་སྨིན་དབྲག་གི་མཚམས་ལ་རང་གི་མཛུབ་དོ་སྟེ་སོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་གཞལ་བའི་ཚད་ལས་ནས་དོ་ཡིས་ཐལ་ན་ཁྱི་ཀླད་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པ་དང་།ལྟག་པའི་བདུད་སྒོ་ནས་རང་འཛུབ་དོའི་ཆག་ལས། ནས་དོ་ནས་སེན་གང་ཆག་ལས་ཐལ་ན།མར་གླད་ཀྱི་རིགས་ཡིན་བཟང་།[1Pཏ]ཞེས་ལྟག་པའི་སྟུད་སྒོ་ནས་སྨིན་དབྲག་གི་མཚམས་ལ་རང་གི་མཛུབ་དོ་སྟེ་སོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་གཞལ་བའི་ཚད་ལས་ནས་དོ་ནས་སེན་གང་གིས་ཐལ་ན་མར་ཀླད་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་།ལྟག་པའི་བདུད་སྒོ་ནས།།རང་འཛུབ་དོའི་ཆག་གིས་སླེབས་ཚད་ནས། སོར་གཉིས་ནས་སོར་གསུམ་གིས་མ་སླེབས་ན།།ཆུ་གླད་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ་ངན།།[1Pཏ]ཞེས་ལྟག་པའི་སྟུད་སྒོ་ནས་སྨིན་དབྲག་གི་མཚམས་ལ་རང་གི་མཛུབ་དོ་སྟེ་སོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་གཞལ་བའི་ཚད་ལ་སོར་གཉིས་ནས་སོར་གསུམ་གྱིས་མ་སླེབས་ན་ཆུ་ཀླད་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ་ངན་པར་བཤད་དོ།ལྟག་པའི་བདུད་སྒོ་ནས།། རང་མཐོ་དོའི་ཆག་ལས། རང་སོར་གཉིས་མ་སླེབས་ན།།ཞོ་གླད་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ། ངན།[1Pཏ]ཞེས་ལྟག་པའི་སྟུད་སྒོ་ནས་སྨིན་དབྲག་གི་མཚམས་ལ་རང་གི་མཐོ་དོ་སྟེ་སོར་ཉེར་བཞིས་གཞལ་བའི་ཚད་ལ་རང་གི་སོར་གཉིས་ཀྱིས་མ་སླེབས་ན་ཞོ་ཀླད་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ་ངན་པར་བཤད་དོ།ལྟག་པའི་བདུད་སྒོ་ནས། རང་མཐོ་དོའི་སླེབས་ཚད་ནས།སོར་ཅིག་ཙམ་ནས་མ་སླེབས་ན།བྱའུ་གླད་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ་ངན།[1Pཏ]ཞེས་ལྟག་པའི་སྟུད་སྒོ་ནས་སྨིན་དབྲག་གི་མཚམས་ལ་རང་གི་མཐོ་དོ་སྟེ་སོར་ཉེར་བཞིས་གཞལ་བའི་ཚད་ལ་རང་

གི་སོར་གཅིག་གིས་མ་སླེབས་ན་བྱའུ་ཀླད་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ་ངན་པར་བཤད་དོ།ལྷག་པའི་བདུད་སྒོ་ནས་རང་བཛུབ་དོའི་ཆག་ལས་སོར་ཅིག་གིས་མ་སླེབས་ནས། ཞུམ་ཀླད་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ་བཟང་།། [1Pཏ]ཞེས་ལྷག་པའི་སྡུད་སྒོ་ནས་སྨིན་དབྲག་གི་མཚམས་ལ་རང་གི་མཛུབ་དོ་སྟེ་སོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་གཞལ་བའི་ཚད་ལ་རང་གི་སོར་གཅིག་གིས་མ་སླེབས་ན་ཞུམ་ཀླད་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ་བཟང་བར་བཤད་དོ།ཕྱིར་བཏང་ལྷག་པའི་སྡུད་སྒོ་དང་སྨིན་དབྲག་གཉིས་མགོ་རྩོམ་ས་དང་མཇུག་སྡུད་ས་བྱས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་མཐོ་དོ་སྟེ་སོར་ཉེར་བཞི་དང་མཛུབ་དོ་སྟེ་སོར་བཅུ་གཉིས་ལས་རིང་བ་དང་ཐུང་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་བརྗོད་ཡོད་དོ།རྒྱུན་པར་བོད་ལུགས་གསོ་རིག་གི་གཞུང་དུ་སྨིན་དབྲག་ནས་ལྷག་པའི་སྡུད་སྒོའི་བར་ལ་སོར་བཅུ་དྲུག་གི་ཚད་ཡོད་པར་བཤད་ལ།སོར་བཅུ་དྲུག་གི་ཚད་ཤིང་དེ་ནི་གོང་གི་གཞལ་ཚད་དག་གི་བར་དཀྱིལ་གྱི་གྲངས་ཀ་ཞིག་ཡིན་པར་གསལ་ལོ།དེ་རྗེས་ཀླད་པའི་རིགས་དག་གི་བཟང་ངན་ཡང་བཤད་ཡོད་ལ། ཤ་ཀླད་དང་བུང་ཚང་ཀླད། ཁྲི་ཀླད་བཅས་གསུམ་གྱི་རྗེས་ལ་བཟང་ངན་གང་ཡིན་བགོད་མེད་པ་དང་། མར་ཀླད། ཞུམ་ཀླད་གཉིས་བཟང་བར་བརྗོད་ཡོད་ལ། ཆུ་ཀླད་དང་ཞོ་ཀླད།བྱའུ་ཀླད་བཅས་རིགས་གསུམ་དེ་ངན་པར་བརྗོད་ཡོད།

༣ བཟང་ངན།

ཕྱིར་བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་བོད་བཙན་པོའི་དུས་སྐབས་ནས་བཟུང་ཡོད་པར་སྣང་ཡང་། ཞིབ་ཕྲ་དང་དབྱེ་བའི་ཁྱད་ཆོས་འབུར་དུ་ཐོན་པ་སོགས་ནི་རྗེས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དག་རྒྱས་པར་མཐོང་ངོ་། གསུང་སྒྲོས་ཕན་བྱེད་རིག་པའི་མཛོད་ལས།ཁ་ཅིག་ཀླད་རིགས་རྣམ་བརྒྱད་ལས།།བཟང་པོ་བཞི་དང་ངན་པ་བཞི།། [2P201]ཞེས་གོང་གི་འཕྲུལ་བརྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་བཟང་པ་ལྔ་དང་ངན་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་ཚུལ་དང་མི་མཐུན།དེ་དག་གི་བཟང་ངན་དབྱེ་དགོས་པའི་ཁྱད་ཆོས་སམ་དགེ་མཚན་ལ།དེ་ཉིད་ལས།མར་ཀླད་ཞོ་ཀླད་འོ་ཀླད་དང་།།ཤ་ཀླད་བཞི་ནི་བཟང་པོར་བཤད།།ཀླད་པ་ཚ་སྒྲོས་མི་འབྱུང་ཞིང་།། ཀླད་ཆུ་བཅད་ཀྱང་མི་དགོས་སོ།། ཞོ་ཀླད་འོ་ཀླད་བྱ་ཀླད་དང་།།རྫ་མ་གཅིག་པའི་ཀླད་པ་བཞི།། ངན་ཏེ་ཚ་བཅོས་དྲག་པ་ན།། ཀླད་པ་ཚ་སྒྲོས་འོང་ཉེན་ཆེ།།དེ་ལ་གྲང་སྒྲོས་མི་འབྱུང་ཟེར།། [2P201]ཞེས་ཀླད་རིགས་གང་དེ་ལ་ནད་གཞི་རིགས་ཤིག་བྱུང་མི་བྱུང་དང་། ཡང་ན་གསོ་བཅོས་ཚད་དང་རན་མི་རན་ལས་ནད་གཞི་ལྡོག་མི་ལྡོག་གི་དགེ་མཚན་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེས་ཡོད།མིའི་རང་བཞིན་བདུན་ལ་བསྟུན་ནས་དབྱེ་བས་ཀླད་རིགས་བདུན་གྱི་དབྱེ་ཚུལ་ལའང་བཟང་ངན་གྱི་བཀར་ཚུལ་ཡོད་དེ།རྫོང་འཕྲང་འཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག་ལས། ཀླད་པའི་གནས་ལུགས་ལ། བད་ཀན་གྱི་མི་ལ་ཤ་ཀླད།།བད་ཁྲིས་ཀྱི་མི་ལ་མར་ཀླད།།འདུས་པའི་མི་ལ་བུང་ཚང་ཀླད།།ཁྲིས་པའི་མི་ལ་ཞུམ་ཀླད་སྟེ་བཞི་པོ།།བཟང་ངོ་།བད་རླུང་གི་མི་ལ་ཞོ་ཀླད།།རླུང་ཁྲིས་ཀྱི་མི་ལ་འོ་ཀླད།།རླུང་གི་མི་ལ་ཆུ་ཀླད་འབྱུང་སྟེ།།དེ་བཞི་ངན་ནོ།། [8P257]ཞེས་བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་བ་བྱས་ཡོད་ལ།བད་རླུང་དང་རླུང་མཁྲིས། རླུང་གི་མི་སྟེ་མི་རིགས་འདི་གསུམ་གྱི་ཀླད་པ་ངན་པར་བརྗོད་ཡོད།གཞུང་དུ་བཞི་ཞེས་པ་ནི་མ་དག་པའི་ཚིག་ལ་དོན་ལ་གསུམ་ཡིན་པ་གཞུང་རང་གི་གྲངས་འདྲེན་ལས་ཤེས་ནུས་སོ།བཟང་ངན་གྱི་དབྱེ་བའང་སྨྲ་མཁྲེགས་དང་འཚོ་འཆི་ལས་བཀར་བ་ཡིན་པར་ངེས་ཏེ།རྣམ་བཤད་བདེ་བའི་འདོད་འཇོ་ལས། འདི་དག་ནི་ཀླད་པའི་མཁྲང་སླ་དང་འཚོ་ཟིན་མི་ཟིན་ལས་བདུན་དུ་བཞག་སྟེ་ལུས་ཁམས་ཀྱང་དེ་མཐུན་དུ་ལྟའོ།[9P1114]ཞེས་གསུངས་སོ།རྒྱུན་ལྡན་འཚོ་བའི་ཁྲོད་དུའང་ཀླད་པའི་བཟང་ངན་གྱི་མངོན་ཚུལ་ཡོད་པར་མཐོང་སྟེ། ཤིང་བཟའི་རྒྱུད་བཞིའི་མཆན་འགྲེལ་ལས།མགོ་རིལ་མིག་ནག་མཚུལ་པ་ཉེག སྐབས་ལུད་ཙུང་ཞིང་གཡང་ས་དང་ཆུ་ལ་མི་ཞེད་རྨ་ལ་བཟང་།།མཚོན་ཡོག་དུས་ན་འཕྱེལ་བུབ་ཟ་ཟེ་མེད།། མི་སྨྱུག་མི་ལྐུག་

འཆལ་མེད་བཟང་རྟགས་ཡིན།།[10P632]ཞེས་རྒྱུན་ལྡན་འཚོ་བའི་ཁྲོད་དུའང་བཟང་ངན་གྱི་དབང་གིས་མིའི་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་སོགས་ལ་ཁྱད་ཆོས་མི་མཚུངས་བ་ཡོད་པར་མཆིས་སོ།།

མཇུག་བསྡུ་བ།

བསྡུར་དཔྱོད་ཀྱི་རིག་པ་བཀོལ་ནས་ཤེས་རིག་གི་འཕེལ་རིམ་ལ་དཔྱད་ཞིབ་བྱས་ན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་གང་དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་སྐབས་མི་འདྲ་བའི་འཕེལ་རིམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་གསལ་རྟོགས་བྱེད་ཐུབ་ལ།བོད་ལུགས་གསོ་རིག་གི་ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལས་མགོ་དང་རྐང་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་གི་འཕེལ་རིམ་འདིས་བོད་ལུགས་གསོ་རིག་གི་མཚོན་རྨ་གསོ་བའི་ཤེས་རིག་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཀྱག་ཀྱོག་གི་ལམ་བུ་མཚོན་ནུས་པར་སྙམ།མགོ་རིགས་དང་རྐང་པའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཕེལ་རིམ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དུ་ཕྱེས་ནས་དེ་ལྟར་དབྱེ་བའི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་འདུ་བའི་རིག་པ་དང་མིའི་རང་བཞིན་བདུན་དང་རྐང་པའི་ཁྱད་ཆོས་སྟོད་ནང་འོ་མ་བླུག་འདྲ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་རང་བློས་ཕྱོགས་ཚོད་ཀྱིས་དབྱེ་ཞིབ་བྱས་ཡོད།གཞན་བོད་ཀྱི་གསོ་དཔྱད་གཞུང་རྙིང་ཁག་ཏུ་མགོ་རིགས་དང་རྐང་པའི་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་མཆིས་པ་དེ་དག་དུས་སྐབས་སོ་སོའི་འཕེལ་རིམ་མི་འདྲ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ནས།འཕེལ་རིམ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ལས་མཐོང་ཐུབ་པ་ནི་སྔོན་བྱོན་མཁས་པོ་དག་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་ལས་བོད་ལུགས་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་གསར་འཛུགས་དང་དུས་བསྟུན་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བཞིན་པའི་སྙིང་སྟོབས་དང་ཤེས་རིག་འཛུགས་བསྐྲུན་གྱི་བློ་ཁོག་ཡངས་པོ་དེ་མཚོན་པར་བྱེད་ནུས་སྙམ་མོ།།

འཕྲུལ་གྱི་ཐེ་གུ་བཀྲ་སྐོར་ཞེས་བྱ་བ།དཔེ་རྙིང་ཕྱག་བྲིས་མ།

2. དགེ་སློང་བྲ་ཧྨ་ར་ཏྣ།གསུང་སྒྲོས་ཕན་བྱེད་རིག་པའི་མཛོད། [M] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།2006

3. གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞི། [M] བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་། 2006.5

4. མཁས་མང་བགྲོས་མཛད། སྨན་དཔྱད་ཟླ་རྒྱལ། [M] མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།2006.1

5. བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ཡན་ལག་ཉི་ཤུ་པ།[M]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།2017.11

6. ཙན་པ་ཤི་ལ་ཧ། པེ་ཅི་པོ་ཏི་ཁ་སེར།པེ་ཅིན་མི་རིགས་ཕོ་བྲང་དུ་བཞུགས་པའི་བྲིས་མའི་པར་སློག

7. དབྱངས་དགའ། དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་བཞིའི་འབྱུང་ཁུངས་ལ་དཔྱད་པ་མ་གསང་དྲང་གཏམ།བོད་སྨན་སློབ་གསོ་དང་ཞིབ་འཇུག
[J]༢༠༡༠ལོའི་དུས་དེབ།

8. ཛ་སུམ་སྟོན་ཛེ་དར།ཛོང་འཕྲང་འཕྲུལ་གྱི་ལྡེ་མིག་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། [M]ཀན་སུའུ་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།2017.9

9. སྐྱེམ་པ་ཚེ་དབང་།སྐྱེམ་པའི་རྒྱུད་བཞིའི་འབྲུ་འགྲེལ། [M]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།2006.7

10.ཞིང་བཟའ་སྐལ་བཟང་།ཞིང་བཟའི་རྒྱུད་བཞིའི་མཆན་འགྲེལ། [M]མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།2017.12